

Plan mot kränkande behandling för Ängaboskolan, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, barns rättigheter samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslagen anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2023-12-01

Diarienummer:-2023.273 BUN

Gäller för: Ängaboskolan,
skola/fritidshem

Giltighetstid: *Läsåret 23/24*

Revideras senast: *september 2024*

Dokumentansvarig: Rektor

Om plan mot kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet i skollagen ska skolan eller förskolan målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever samt göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Enligt diskrimineringslagen ska förskola/skola arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolor och skolor ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Varje år ska en plan mot kränkande behandling upprättas. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året en redogörelse för hur man genomfört de åtgärder man planerar i föregående års plan.

Vision

På Ängaboskolan ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Eleverna ska ges möjlighet att framföra sina åsikter, oberoende av kommunikationssätt. Alla människors lika värde präglar verksamheten och är också vårt tydliga budskap utåt. Vi är alla olika och vi tar tillvara varandras styrkor och utvecklas tillsammans.

Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet, Lgr 22

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, och
- i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

Normer och värden, Lgr 22

Förklaring av centrala begrepp i planen

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skickar elaka mail eller kommentarer på internet eller via sms. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbing*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyren), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar är trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier* och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på skolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen mot kränkande behandling hos eleverna och ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Skolans kontinuerliga och hälsofrämjande arbete

Skolans kontinuerliga och hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar med studiero och trygghet på vår skola.

- Varje läsår startar upp med värdegrundsarbete i klasserna och i fritidshemmets grupper.
- En "kompisvecka" genomförs tidigt varje läsår.
- Fadderverksamhet mellan årskurserna bedrivs i olika former.
- Elevdemokrati och elevinflytande säkerställs genom klassråd, elevråd, matråd och fritidsråd.
- FN och barnkonventionen uppmärksammas varje år i samband med FN- och barnkonventionsdagen, både i klassrummen och på fritids.
- Frånvaro följs upp och analyseras under läsåret.
- Elevhälsan arbetar med hälsofrämjande gruppsamtal.
- Hälsosamtal genomförs i f-klass, åk2, åk 4 och åk 6.
- Vid schemabrytande aktiviteter planerar vi för att ha tillräckligt med vuxna med så att trygghet skapas. Aktiviteterna planeras på ett sådant sätt att alla kan delta efter sin förmåga.
- Klasserna och fritidshemmen arbetar kontinuerligt med frågor kring alla människors egenvärde samt deras kroppsliga och personliga integritet, genusperspektiv och jämställdhet.
- Alla vuxna agerar direkt på olämpligt språkbruk och kränkande handlingar.
- Ärenden med kränkande behandling skickas till huvudman genom digitalt system (KB-process) och hanteras skyndsamt.
- Regelbundna elevhälsomöten (EHM) där elevens hela skolsituation lyfts och följs upp.
 - Skolan har anordnad rastverksamhet där det alltid finns gott om rastvärdar ute och planerade aktiviteter att göra.

Årshjul

Augusti-oktober

- Värdegrundsarbete i klass/fritidshem - kompisvecka genomförs i början av läsåret.

Gemensamma aktiviteter genomförs, t ex. Ängabojoggen.

- Upprättar ny plan mot kränkande behandling.
- Säkerställer att alla känner till innehållet i planen mot kränkande behandling, sätter upp en tidsplan för uppföljning och även rutiner för anmälan till KB-process.
- Elevhälsan ser över sitt årshjul för värdegrundsarbete under läsåret.
- Eleverna besvarar en trygghetsenkät som sedan ligger till grund för den nya planen mot kränkande behandling.
- FN-dagen uppmärksammas.

Januari

Barnkonventionsdagen uppmärksammas.

April-Juni

- Avstämning för läsåret med hjälp av dokumentation tillsammans med analys av årets anmälningar utvärdera årets arbete. Resultatet utgör utgångsläget för upprättande av nästa års plan.
- Behov av kompetensutveckling i området identifieras och planeras in för nästkommande verksamhetsår.
 - Gemensamma aktiviteter genomförs, t ex vårvandring.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med elever, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Elevernas delaktighet

Plan mot kränkande behandling förankras under de första veckorna av höstterminen då skola och fritidshem arbetar aktivt med främjande och förebyggande åtgärder kopplade till trivsel och trygghet. I oktober varje år får eleverna svara på en enkät om trygghet, trivsel och studiero på skola och fritidshem. Resultatet presenteras sedan för både personal och elever. Alla bjuds in att medverka och bidra med förslag på åtgärder för att förbättra och utveckla arbetet med trygghet och trivsel. Elever i åk 2 och 5 besvarar en GR-enkät i februari/mars, i enkäten framgår det hur trivseln och känslan av trygghet ser ut på skola och fritidshem.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen finns tillgänglig för vårdnadshavarna på skolans hemsida. Vårdnadshavarna i åk 2 och 5 besvarar GR-enkäten.

Personalens delaktighet

All personal deltar i kartläggning, utvärdering och förankring av planen. Detta sker i arbetslag, på APT och på gemensamma KU-dagar. All personal arbetar med resultaten och åtgärder utifrån de olika enkäterna som genomförs.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Nedan beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Ökad trygghet överallt på skolgården
Aktiva åtgärder	Närvarande pedagoger där eleverna finns Rastvärdsaktiviteter
Resultat	Trygghetsenkäten visar att eleverna känner sig trygga på skolgården.
Analys	Vuxennärvaro och god rastverksamhet har gett gott resultat.

Mål från föregående läsår	Ökad studiero i klassrummen
Aktiva åtgärder	Aktivt arbeta och belysa för eleverna vad det betyder med studiero.
Resultat	Trygghetsenkäten visar att eleverna upplever att de har god studiero i höggrad.
Analys	Medvetet arbete med studiero krävs hela tiden.

Kartläggning av risker och analys - förebyggande arbete

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Översynen behandlar nivåerna elev, klass, och skola.

Risker identifierade avseende kränkande behandling

Vi ser att elevernas närvaro på sociala medier **samt deras fysiska möten** på fritiden påverkar deras relationer under skoltid, vilket kan påverka skoldagen negativt. Skolan har flera elever som åker skolbuss, och där finns det en risk att det kan ske kränkande behandling då skolan inte har någon personal närvarande.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i skolan.

Ängaboskolan bedriver ett aktivt och målmedvetet arbete för att förebygga kränkningar och att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Vi ser inte att det är något område som utmärker sig som en särskild risk i skolan.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov skolan identifierat i sin kartläggningen ligger till grund för de insatser som genomförs under kommande år. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Prioriterat mål	Aktiv åtgärd fritids	Aktiv åtgärd skola	Ansvarig för insatsen/er	Uppföljning, hur och ansvarig
Roliga och tryggare raster	Rastverksamhet som fångar upp eleverna. Organiserade lekar på platser där eleverna är	Uppmuntra till lek. Undersöka om elever kan leda lekarna.	Alla	
Rastverksamhet för äldre elever		Fånga upp elevernas önskemål och intressen	Klasslärare Rastverksamheten	
Språk och relationer.		värdegrundsarbete temaarbete	Klasslärare	

		markera när man hör	Alla	
--	--	---------------------	------	--

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

När det finns misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.

Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.

När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Om personal utsätter elev för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon personal utsätter en elev för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

För elever och vårdnadshavare

Har du som elev blivit utsatt eller vet någon som har blivit utsatt och har behov av att prata med någon? Vänd dig till någon du känner förtroende för, din klasslärare/mentor, skolsköterska eller kurator. Kontaktuppgifter hittar du nedan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta rektor eller mentor.

Det är rektor som ansvarar för skolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till skolan:

Rektor 0322 - 61 63 77

Bitr. rektor 0322-61 63 72

Kurator 0728-86 81 91

Skolsköterska 0724-56 23 93

Expeditionen 0322- 61 63 71

Bilagor